

Biz büyüklerin elindeki kitaplarla geliştik

SONER CAN

Öykücü Necati Güngör'ün, kahramanları çocuk olan kitapları Güneşiği Yayınları'nın Köprü Kitaplar dizisinden yayımlandı. Güngör'le çocukluk ve okuma üzerine konuştuk.

● **Sessiz Yürek, çocuk gözlerle bakan kahramanların hikayelerini anlatıyor. Bunları çocuklar için mi yazdınız?**

Çocuk edebiyatı iki biçimde incelenebilir. Biri çocukların yaş grupları dikkate alınarak yazılmış eserlerin oluşturduğu, ikincisi de kahramanı 'çocuk' olan eserlerin oluşturduğu edebiyat. Bu türe ait eserleri büyükler de okuyabilir. Benim yazdıklarım çocuk edebiyatına girer mi bilmiyorum. Öyle bir edebiyat var mı, o da tartışılır. Biz çocukluğumuzda büyükler neyi okuyorsa onları okuyarak geliştik. Örneğin, *Çalikuşu*'nu, Jules Verne'in *İki Sene Okul Tatili*'ni ya da Oscar Wilde'ın *Mutlu Prenses*'ini yetişkinler okuduğu gibi çocuklar da okuyabilir. *Sessiz Yürek*, büyüklerin de rahatlıkla okuyabileceği öykülerden oluşuyor.

Hikayenin bir amacı olmayabilir

● **Ama Sessiz Yürek, çocuklukla yetişkinlik arasındaki kılere hitap eden Köprü Kitaplar dizisinden çıktı.**

Dizinin yönetmeni Semih Gümüş benden kahramanı çocuk olan hikayeler istedi. Ben de eski hikayelerimden bir derleme yapmaktansa yeni hikayeler yazmak istedim.

● **Öyküleriniz yok olan hayatları, geçerliliğini yitirmiş kavramları anlatıyor. Bunlar eskiye saygı duruşu mu?**

Bir bakıma öyle. Öyle toplumsal koşullarda yaşıyoruz ki, yeni nesiller, mesela vefa kavramının anlamını bile bilmiyor. Bu durumun hikayesini yazmak da bizlere düşüyor.

● **Hikayeleriniz yoğun bir duygusallığı hissettiriyor. Ne olursa yazdıklarınızın amacına ulaşmış sayılır?**

Bir hayvan sevgisi verebiliyorsa mesela, sevmeye dair düşündürebiliyorsa yazdıklarım amacına ulaşmıştır. Ama şunu da söylemek gerek. Hikayeler bilimsel makaleler değildir. Bir amaca doğrudan götüremeyebilirler, götürmeleri gerekmez de. Herkes okuduğu hikayeden değişik bir duygu alır. İnsanın duyarlığını farklı farklı besler öyküler.

İyi insan hayvana iyi davranır

● **Hikaye ile etik ilişkisi için neler söylersiniz?**

Hikaye etmenin dinamiği çok farklı. Şu hikaye, şu kahraman etik olsun diye yola çıkmıyorsunuz. Çok mütihş bir hikaye sonunda hiçbir şey söylememiş olabilir.

● **Ya yazar kötüyü özendiren kahramanlar yaratırsa?**

Bu pek mümkün değil. Kendime göre bir kriterim var. Hayvana iyi davranan insan, iyi insandır diyorum ben. Tarih boyunca insanın mağduru olmuş hayvana 'hayvan' muamelesi yapmayan insanları kastediyorum. Bir canlı sizin kadar düşünemiyor diye ona zulmedemezsiniz ki.

● **Ama bazı şeyeri anlatmak da yetmez. Sözelimi gençleri azla yetinmeye davet etseniz, büyük bir çoğunluğu aklınızdan zorunuz olduğunu düşünür.**

Kesinlikle. Ama şimdikiyle bizim nesillerimiz arasında kesin ayrımlar var. Bizi yetiştiren kuşaklar savaş, kıtlık, yokluk ve acılar görmüşlerdi. Ben hayatını bir takım elbise ile geçirip bununla gurur duyanların döneminde yetiştim.

Necati Güngör çocuk edebiyatı kavramının sorgulamaya açık olduğu düşünüyor ve "Biz çocukluğumuzda büyükler neyi okuyorsa onları okuyarak geliştik" diyor

Uzun soluklu bir yazar

Yazı serüvenine üniversite yıllarında başlayan Necati Güngör, 1979'da *Sevgi Ekmektir* adlı kitabı ile Türk Dil Kurumu Hikaye Ödülü'nü aldı. 1990'da *Sinema Kuşu Sevgilim* ile Ömer Seyfettin Öykü Ödülü'nü kazanan yazar, aynı yıl Abdi İpekçi Barış ve Dostluk Ödülü'ne de layık görüldü. İstanbul'un çeşitli semtlerini anlattığı yazılarını, *Bir Taşalınım İstanbul Nostaljisi* adlı kitabında toplayan Necati Güngör, *Bu Sevda Ölmek* (1983), *Unutulmaz Bir Kadın Resmi* (1986), *İyiler Genç Ölü* (1998), *Hikayemde Hayvan Var* (2002) ve *Üsküdar'a Gidelim* (2003) adlı öyküleri ile dikkati çekti. Yazar, çocuklar için de *Babamın Sedefli Çakısı* (1990), *Masal Kuşu* (1992) ve *Papatya Gelin'i* (2004) yazdı.